

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 15 Σεπτεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια και Μέλος, Σωτηρία Σταματοπούλου Αναπληρωματικό Μέλος, λόγω κωλύματος του τακτικού Μέλους.

Για να εξετάσει την από 11.07.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1054/12.07.2023 Προδικαστική Προσφυγή του Α...Χ.. του Σ... ως ασκούντος ατομική επιχείρηση καθαρισμού με τον διακριτικό τίτλο «Ε...» (εφεξής ο «προσφεύγων»), με διεύθυνση στην ..., επί της οδού ..., αρ.

Κατά της (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «Ρ...Ι.Ε.Π.Υ.Α. Ε.Π.Ε.» με διακριτικό τίτλο «Π... Ε.Π.Ε.» (εφεξής η «πρώτη παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Κατά της ετερόρρυθμης εταιρίας με την επωνυμία «Δ...& ΣΙΑ Ε.Ε.» (εφεξής η «δεύτερη παρεμβαίνουσα»), με διακριτικό τίτλο «Τ...», που εδρεύει στην ... επί του ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθούν: α) η υπ' αρ. πρωτ. ... Απόφαση του Διευθυντή της Αναθέτουσας Αρχής, καθώς και τα ενσωματωθέντα σε αυτήν πρακτικά της Επιτροπής, β) η υπ' αρ. πρωτ. ... Απόφαση του ίδιου ως άνω οργάνου, καθώς και τα ενσωματωθέντα σε αυτήν πρακτικά της Επιτροπής και γ) κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη, κατά το μέρος που έγιναν δεκτές οι προσφορές των

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

παρεμβαινουσών και κατακυρώθηκε ο εν θέματι διαγωνισμός στην δεύτερη παρεμβαίνουσα.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 600,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»)

2. Επειδή, η προσβαλλομένη εκδόθηκε στο πλαίσιο της υπ' αρ. .../2023 Διακήρυξης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στις κτιριακές εγκαταστάσεις των Υπηρεσιών της Δ.Α. Αλεξ/πολης, προς κάλυψη των αναγκών τους, με Ηλεκτρονικό Ανοικτό Διαγωνισμό μέσω Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. με εκτιμώμενη αξία 68.548,39€ άνευ Φ.Π.Α. από 01-01-2024 έως 31-12-2024, με μονομερές δικαίωμα ενεργοποίησης προαίρεσης της Σύμβασης για ένα επιπλέον έτος, ήτοι από 01-01-2025 έως 31-12-2025 και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 12.04.2023, έλαβε ΑΔΑΜ ..., και στο ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό α/α

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε προς τους ενδιαφερόμενους μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την 01.07.2023, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 11.07.2023, με κοινοποίηση αυτής ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Μετ' εννόμου συμφέροντος ο προσφεύγων, που κατετάγη τρίτος στη σειρά μειοδοσίας, βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, και αναδειχθείσας οριστικής αναδόχου, καθώς και της πρώτης παρεμβαίνουσας, καταταγείσας δεύτερης στη σειρά μειοδοσίας. Απαραδέκτως ο προσφεύγων βάλλει κατά της υπ' αρ. πρωτ. ... απόφασης του Διοικητή της Αναθέτουσας Αρχής, δοθέντος ότι, στην απόφαση με την οποία τελειούται η σύνθετη διοικητική ενέργεια του διαγωνισμού, ήτοι η κατακυρωτική απόφαση, που, εν προκειμένω, είναι η προσβαλλομένη υπ' αρ. υπ' αρ. πρωτ. ... απόφαση του ίδιου ως άνω οργάνου, ενσωματώνονται όλες οι προηγούμενες εκτελεστές διοικητικές πράξεις, αυτή δε είναι η μόνη παραδεκτώς προσβαλλομένη (βλ. *Φ. Αρναούτογλου, Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3886/2010*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 227).

5. Επειδή, στις 11.07.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1676/2023 τελική Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης.

7. Επειδή, στις 20.07.2023 η πρώτη παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κοινοποίηση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς, ως αναδειχθείσα οριστική ανάδοχος, κατά της αποδοχής της προσφοράς της οποίας στρέφεται ο προσφεύγων.

8. Επειδή, στις 21.07.2023 η δεύτερη παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κοινοποίηση αυτής, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς, ως καταταγείσα δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, κατά της αποδοχής της προσφοράς του οποίου στρέφεται ο προσφεύγων.

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

9. Επειδή, στις 21.07.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις απόψεις της, ήτοι το από 21.07.2023 πρακτικό συνεδρίασης της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού.

10. Επειδή, στις 24.07.2023 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α734/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ που απέρριψε το αίτημα αναστολής - προσωρινών μέτρων του προσφεύγοντος.

11. Επειδή, στις 26.07.2023 ο προσφεύγων κοινοποίησε τα με ίδια ημερομηνία υπομνήματά του προς απόρριψη των ασκηθεισών παρεμβάσεων.

12. Επειδή, με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η επικύρωση α) του από 30-05-2023 Πρακτικού παραλαβής και αποσφράγισης δικαιολογητικών συμμετοχής και Τεχνικών προσφορών, β) του από 19-06-2023 Πρακτικού συνεδρίασης επιτροπής για την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και γ) του από 30-06-2023 Πρακτικού παραλαβής και αποσφράγισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης αποτελεσμάτων του επίμαχου διαγωνισμού.

13. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

14. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016, «1... 2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους...». Στο άρ. 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «Κατά

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.». Σύμφωνα με το άρ. 68 του Ν. 3863/2010 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών», «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάψουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

εργαζόμενοι...». Περαιτέρω, στο άρ. 1.7 «Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης» της Διακήρυξης ορίζεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους,...». Σύμφωνα με το άρ. 2.4.3.2 «Τεχνική Προσφορά» της Διακήρυξης «...Επιπλέον οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α'75), στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία της διαγωνιστικής διαδικασίας στην οποία συμμετέχουν και δηλώνεται η ανεπιφύλακτη και πλήρη αποδοχή και συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές, τις απαιτήσεις και τους λοιπούς όρους της υπό ανάθεση σύμβασης, όπως ορίζεται από την παρούσα...». Στο άρ. 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «...Επειδή στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά (δηλαδή η ανάλυση κατ' έτος και το δικαίωμα προαίρεσης), ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπό)φάκελο "Οικονομική Προσφορά" την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ψηφιακά υπογεγραμμένη, μαζί με τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (το έντυπο της οικονομικής προσφοράς συμπληρωμένο σε ευρώ, σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα IV της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή .pdf, καθώς και τα απαιτούμενα επιπρόσθετα οικονομικά στοιχεία. Επίσης, οι προσφέροντες υποβάλλουν υποχρεωτικά συμπληρωμένα, στο σύνολο των πεδίων, τον ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΙΝΑΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV της παρούσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 68 του

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

N.3863/2010 όπως ισχύει, από τον οποίο προκύπτει το συνολικό κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών άνευ Φ.Π.Α και συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Η προσφερόμενη τιμή θα αιτιολογεί και θα δικαιολογεί πλήρως το προσφερόμενο αντάλλαγμα. Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ακόλουθα στοιχεία (άρθρο 68 παρ 1 Ν.3863/2010 όπως ισχύει) : α) Τον συνολικό αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στη Σύμβαση και ανά κτιριακή εγκατάσταση. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας, στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, αντίγραφο της οποίας οφείλουν να επισυνάψουν στην προσφορά τους και η οποία θα είναι η ισχύουσα κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τους. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού, που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, για τον καθαρισμό χώρων (ανά κτιριακή εγκατάσταση). Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργαλαβικού τους κέρδους , των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων και του παρακρατηθέντος φόρου εισοδήματος [(Καθαρή αξία-Κρατήσεις) *8%]. Οι υποψήφιοι ανάδοχοι υποβάλουν προσφορά για το σύνολο των κτιριακών εγκαταστάσεων. Προσφορά υποψηφίου που δεν καλύπτει το σύνολο των ζητούμενων υπηρεσιών θα απορρίπτεται .Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς τους, το μηνιαίο κόστος παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ανά κτιριακή εγκατάσταση.....». Σύμφωνα με το άρ. 2.4.6 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» της Διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών),

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), ...». Στο άρ. 3.1.2 «Αξιολόγηση προσφορών» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «3.1.2.1 ... Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα...». Στο άρ. 6.2 «Διάρκεια σύμβασης» της Διακήρυξης προβλέπεται «6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες, με μηνιαίες παραλαβές των παραδοτέων, ήτοι ορίζεται από την 01-01-2024 έως 31-12-2024. Σε περίπτωση που παρέλθει η 01-01-2024, η διάρκεια της Σύμβασης θα άρχεται από την επόμενη της υπογραφής της...».

15. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, ο προσφεύγων υποστηρίζει πως είναι πλημμελής η οικονομική προσφορά της, διότι τα πεδία «4. Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των αυτών εργαζομένων» και «5. Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά» δεν ταυτίζονται με τα πεδία «Μηνιαίες πάσης φύσεως νόμιμες μικτές αποδοχές προσωπικού» και «Ασφαλιστικές Εισφορές των παραπάνω αποδοχών &

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

εισφορές ΕΛΠΚ» της προσφοράς της, αντίστοιχα, κατά παράβαση των οριζόμενων στο υπ' αρ. πρωτ. ... έγγραφο διευκρινίσεων της Αναθέτουσας Αρχής. Ειδικότερα, εν προκειμένω, αναφέρει πως τα ως άνω τα δύο πεδία δεν ταυτίζονται, καθότι, στο ένα πεδίο δηλώνει εισφορές 857,82 ευρώ, ενώ στο άλλο πεδίο δηλώνει 834,48 ευρώ, υποστηρίζει δε ότι, ανεξαρτήτως του αν υπάρχει κάποια λογική εξήγηση για αυτή τη διαφοροποίηση, είναι αδιαμφισβήτητο ότι τα δύο πεδία δεν ταυτίζονται και πως, κατά τούτο, η προσφορά της παραβιάζει καταφανώς την απαίτηση του εγγράφου διευκρινίσεων της Αναθέτουσας Αρχής, επιπλέον, αναφέρει πως, η ως άνω ασυμφωνία δημιουργεί ασάφεια/αοριστία ως προς το ποιο είναι εν τέλει το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών που υπολογίζει στην προσφορά της, ήτοι 857,82 ή 834,48 ευρώ. Η δεύτερη παρεμβαίνουσα επί του λόγου αυτού υποστηρίζει πως, σύμφωνα με την οικονομική προσφορά της, το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των αυτών εργαζομένων που αναφέρεται στο Παράρτημα IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς με Α/Α 4, είναι 3.743,69€ και ταυτίζεται με τις μηνιαίες πάσης φύσεως νόμιμες μικτές αποδοχές προσωπικού στον αντίστοιχο πίνακα που είναι 3.743,69€, το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά που αναφέρεται στο Παράρτημα IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς με Α/Α 5 είναι 834,48€ (με βάση τα προϋπολογισθέντα των πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών που ανέρχονται σε 3.743,69€ οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται σε ποσοστό 22,29% και άρα $3.743,69 \times 22,29\% = 834,48$), το δε ποσό αυτό (834,48) αναφέρει ότι ταυτίζεται αυταπόδεικτα με τις μηνιαίες Ασφαλιστικές εισφορές των παραπάνω αποδοχών στον αντίστοιχο πίνακα που είναι επίσης 834,48€. Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως, επιπλέον του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών (που ανέρχονται σε 834,48€ με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά που αφορούν τις μικτές αποδοχές των 3.743,69€) στον πίνακα των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών ζητείται να υπολογισθούν και οι εισφορές υπέρ ΕΛΠΚ, αναφέροντας ότι, από την ίδια την διατύπωση του Πίνακα προκύπτει ότι τα μόνα ποσά που μπορούν να ταυτίζονται είναι αυτά των πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών που ανέρχονται σε 3.743,69€ και των ασφαλιστικών

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

εισφορών που αντιστοιχούν στις παραπάνω αποδοχές και ανέρχονται σε 834,48€. Ακόμη, υποστηρίζει ότι, προκειμένου να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και των διευκρινίσεων της Αναθέτουσας Αρχής ανέφερε στον πίνακα ξεχωριστά ως μηνιαίες ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο ποσό των 3.743,69€ το ποσό των 834,48€, ώστε να ταυτίζεται με αυτό των ασφαλιστικών εισφορών του πίνακα Οικονομικής Προσφοράς με Α/Α 5 και διακριτά ανέφερε το ποσό των 23,34€, το οποίο αντιστοιχεί στις εισφορές υπέρ ΕΛΠΚ, αναφέρει δε ότι, άλλωστε, οι εισφορές υπέρ ΕΛΠΚ δεν είναι ασφαλιστικές εισφορές και δεν υπολογίζονται με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά που αφορούν στις μικτές αποδοχές, επομένως δεν θα μπορούσε ένα κονδύλιο που περιλαμβάνει ασφαλιστικές εισφορές και εισφορές ΕΛΠΚ να ταυτίζεται με το κονδύλιο μόνο των ασφαλιστικών εισφορών. Εν συνεχεία, αναφέρει πως, τυχόν ελλείψεις στην προσφορά των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν επάγεται τον αποκλεισμό τους, μόνον όταν οι ελλείψεις αυτές παραβιάζουν ουσιώδεις όρους του νόμου και της διακήρυξης και όχι όταν οι ελλείψεις αυτές, με κριτήριο την αρχή της αναλογικότητας ή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και ασφάλειας του δικαίου, παραβιάζουν επουσιώδεις όρους. Η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει πως νομίμως αποδέχθηκε την δεύτερη παρεμβαίνουσα και όρισε αυτήν ανάδοχο του έργου, καθώς βρέθηκε πλήρης και σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης, τόσο η τεχνική, όσο και η οικονομική της προσφορά, υποστηρίζει δε ότι η μη συμμόρφωση με τα αναφερόμενα στις παρασχεθείσες διευκρινίσεις περί των επίμαχων σημείων δεν αποτελεί λόγο απόρριψης της οικονομικής προσφοράς καθότι υφίσταται πλήρης και αιτιολογημένη ανάλυση και, επιπλέον, η δεύτερη παρεμβαίνουσα κατέθεσε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει της τιμής (χαμηλότερη τιμή) για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας. Ο προσφεύγων με το υπόμνημά του υποστηρίζει πως το μόνο στο οποίο περιορίζεται με την παρέμβασή της η δεύτερη παρεμβαίνουσα είναι να δικαιολογεί πώς προέκυψε αυτή η διαφοροποίηση, χωρίς, πάντως, να αρνείται ότι δεν υπάρχει ταύτιση, και ούτε και θα μπορούσε άλλωστε, διότι πρόκειται για γεγονός αντικειμενικά εξακριβώσιμο, αναφέρει δε ότι οι

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

παρεχόμενες διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως δεν θα μπορούσε η δεύτερη παρεμβαίνουσα να κληθεί να μεταβάλει τα ποσά που δηλώνει στα επίμαχα πεδία με τη διάταξη του άρ. 102 Ν. 4412/2016, διότι τούτο θα οδηγούσε σε αθέμιτη τροποποίηση της προσφοράς της.

16. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Σύμφωνα με το άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης, «*οι προσφέροντες υποβάλλουν υποχρεωτικά συμπληρωμένα, στο σύνολο των πεδίων, τον ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΙΝΑΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV της παρούσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 68 του Ν.3863/2010 όπως ισχύει, από τον οποίο προκύπτει το συνολικό κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών άνευ Φ.Π.Α και συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.*», στο δε υπ' αρ. πρωτ. ... έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «*Διευκρινήσεις της υπ' αριθ. .../2023 Διακήρυξης, α/α ΕΣΗΔΗΣ ...*», αναφέρεται ότι «*δ) Στο Παράρτημα IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς τα σημεία: 4 Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των αυτών εργαζομένων 5 Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά θα ταυτίζονται με τα σημεία : Μηνιαίες πάσης φύσεως νόμιμες μικτές αποδοχές προσωπικού Ασφαλιστικές εισφορές των παραπάνω αποδοχών & εισφορές υπέρ Ε.Λ.Π.Κ.*». Οι δε ανωτέρω διευκρινίσεις, εφόσον δεν αμφισβητήθηκαν, εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013, βλ. και ΑΕΠΠ 1057/2020, 643/2020). Δηλαδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα, κατά ρητή επιταγή των διευκρινίσεων που εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, ρητά και μονοσήμαντα η Αναθέτουσα Αρχή απαίτησε το ποσό που αναφέρεται στον πρώτο πίνακα του Παραρτήματος IV «*ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ*

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

ΑΡΧΗΣ Στοιχεία άρθρου 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 Ν.4144/2013 (Μηνιαία Ανάλυση)» στο σημείο 5 («*Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά*») να ταυτίζεται με το ποσό του σημείου «Ασφαλιστικές εισφορές των παραπάνω αποδοχών & εισφορές υπέρ Ε.Λ.Π.Κ.» του δεύτερου σχετικού πίνακα του ίδιου ως άνω Παραρτήματος. Επομένως, ανεξαρτήτως του εάν οι εισφορές υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. αποτελούν ή όχι ασφαλιστική εισφορά, κατά ρητή απαίτηση των παρασχεθεισών διευκρινίσεων εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, τα ανωτέρω ποσά πρέπει να ταυτίζονται. Εν προκειμένω, η δεύτερη παρεμβαίνουσα στην προσφορά της, στον πρώτο πίνακα με τίτλο «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ Στοιχεία άρθρου 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 Ν.4144/2013 (Μηνιαία Ανάλυση)» που αντιστοιχεί στον σχετικό πίνακα του Παραρτήματος IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς της Διακήρυξης, δήλωσε «5 *Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά 834,48€*» και, ακολούθως, στον δεύτερο πίνακα με τίτλο «Πίνακας στον οποίο εμφανίζεται η οικονομική ανάλυση ως εξής», που, ομοίως, αντιστοιχεί στον σχετικό πίνακα του Παραρτήματος IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς της Διακήρυξης, δήλωσε στο οικείο πεδίο «*Ασφαλιστικές εισφορές των παραπάνω αποδοχών & εισφορές υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. 834,48 € & 23,34€ = 857,82€*» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ_signed.pdf», σελ. 2, 3/3). Δηλαδή, τα παραπάνω ποσά δεν ταυτίζονται, παρόλο που τούτο προβλεπόταν ρητώς και σαφώς στις παραπάνω δοθείσες διευκρινίσεις. Συναφώς, αβασίμως η δεύτερη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως «*Προκειμένου όμως η εταιρία μας να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και των διευκρινίσεων της αναθέτουσας ανέφερε στον πίνακα ξεχωριστά ως μηνιαίες ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο ποσό των 3.743,69€ το ποσό των 834,48€, ώστε να ταυτίζεται με αυτό των ασφαλιστικών εισφορών του πίνακα Οικονομικής Προσφοράς με Α/Α 5 και διακριτά ανέφερε το ποσό των 23,34€, το οποίο αντιστοιχεί στις εισφορές υπέρ ΕΛΠΚ.*» καθώς, κατά ρητή πρόβλεψη των ανωτέρω διευκρινίσεων, ήτοι του κανονιστικού πλαισίου του

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή απαίτησε τα δύο ανωτέρω ποσά να ταυτίζονται, ήτοι οι εισφορές υπέρ ΕΛΠΚ να συμπεριλαμβάνονται στο δηλωθέν αυτό ποσό. Περαιτέρω, αλυσιτελώς η δεύτερη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως *«άλλωστε ότι οι εισφορές υπέρ ΕΛΠΚ δεν είναι ασφαλιστικές εισφορές και δεν υπολογίζονται με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά που αφορούν τις μικτές αποδοχές, επομένως δεν θα μπορούσε ένα κονδύλιο που περιλαμβάνει ασφαλιστικές εισφορές και εισφορές ΕΛΠΚ να ταυτίζεται με το κονδύλιο μόνο των ασφαλιστικών εισφορών»*, δοθέντος ότι, ομοίως ως ανωτέρω, κατά ρητή πρόβλεψη που συμπεριελήφθη στις διευκρινίσεις, στο δηλωθέν ύψος των ασφαλιστικών εισφορών που αφορά στις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των αυτών εργαζομένων, οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να συμπεριλάβουν τις εισφορές υπέρ ΕΛΠΚ, ώστε να ταυτίζονται τα σχετικά ποσά, κατ' επιταγή των διευκρινίσεων. Δηλαδή, ουδεμία επιρροή ασκεί το γεγονός ότι η δεύτερη παρεμβαίνουσα επεξήγησε πώς προκύπτει το δηλωθέν ποσό στο δεύτερο πεδίο (*«Ασφαλιστικές εισφορές των παραπάνω αποδοχών & εισφορές υπέρ Ε.Λ.Π.Κ.»*), εν συγκρίσει με το πρώτο (*«5 Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά»*), καθώς, κατά ρητή απαίτηση, τα παραπάνω ποσά έπρεπε να ταυτίζονται. Επομένως, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως απορρίψει, κατά δεσμία αρμοδιότητα, την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που δεσμεύει τους δημόσιους διαγωνισμούς, ουδόλως, δε, θα ηδύνατο να καλέσει αυτήν προς παροχή διευκρινίσεων, καθώς ρητά δήλωσε, μάλιστα επεξήγησε στο έγγραφο της προσφοράς της, καθώς και στην παρέμβασή της, τον λόγο για τον οποίο τα παραπάνω ποσά που δήλωσε δεν ταυτίζονται. Επομένως, τυχόν, κατά τα ανωτέρω, κλήση της, θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της και, το πρώτον, δήλωση του ίδιου αυτού ποσού για αμφότερα τα επίμαχα πεδία.

17. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην δεύτερη παρεμβαίνουσα, ο προσφεύγων υποστηρίζει πως υπολόγισε εργατικό κόστος που υπολείπεται του νομίμου, ειδικότερα ότι υπολόγισε βασικό εργατικό κόστος (λόγω αργιών) για λιγότερες από τις ημέρες που θα διαρκέσει η σύμβαση, καθώς αφείρεσε τις επίσημες

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

αργίες, που όμως είναι κατά νόμο πληρωτές και δεν λαμβάνει υπόψη ότι το 2024, έτος εκτέλεσης της εν θέματι σύμβασης, είναι δίσεκτο. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρει ότι, σύμφωνα με το άρ. 6.2.1. (σελ. 61) η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες, με μηνιαίες παραλαβές των παραδοτέων, ήτοι ορίζεται από την 01-01-2024 έως 31-12-2024, χρονικό διάστημα που δηλώνεται με σαφήνεια και στον ίδιο τον τίτλο της Διακήρυξης, επομένως, η υπό σύναψη σύμβαση εκτείνεται χρονικά σε όλο το 2024, το οποίο είναι δίσεκτο έτος, που όφειλαν να λάβουν υπόψη οι διαγωνιζόμενοι κατά τη διαμόρφωση των προσφορών τους. Ακόμη, παραθέτει το σημ. ε του αρ. πρωτ. ... εγγράφου διευκρινίσεων της Αναθέτουσας Αρχής, όπου ορίζεται ότι *«Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης - ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ , Β. ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΡΑΦΕΙΑ – ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ (ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ – ΣΚΑΛΕΣ) –ΧΩΡΟΣ ΛΕΣΧΗΣ, η πρόταση «Σε περίπτωση που η ημέρα καθαρισμού συμπίπτει με ημέρα αργίας, ο καθαρισμός θα πραγματοποιείται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα.» ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ : «Σε περίπτωση που η ημέρα καθαρισμού συμπίπτει με ημέρα αργίας, ο καθαρισμός θα αναπληρώνεται την Τετάρτη αμέσως μετά την ημέρα αργίας.»»*. Εν προκειμένω, ισχυρίζεται πως η δεύτερη παρεμβαίνουσα αφενός δεν έλαβε υπόψη της κατά τη σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς ότι το 2024 είναι δίσεκτο έτος, με αποτέλεσμα να υπολογίζει εργατικό κόστος για λιγότερες μέρες σε σχέση με αυτές που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης, αφετέρου, αφαιρεί τις επίσημες αργίες, που όμως είναι κατά νόμο πληρωτές. Ειδικότερα, αναφέρει πως δεν λαμβάνει υπόψη ότι το έτος 2024 είναι δίσεκτο, και έτσι υπολογίζει εργατικό κόστος για 313 ημέρες απασχόλησης των εργαζομένων της, όπως προκύπτει από την αφαίρεση των Κυριακών (52) από τις συνολικές ημέρες του έτους (365- και όχι 366- κατά τη δήλωση της συμμετέχουσας) και όχι για 314 ημέρες, ως πραγματικά όφειλε. Επιπλέον, αναφέρει ότι δεν φαίνεται να υπολογίζει εργατικό κόστος για τις αργίες, οι οποίες, όμως, είναι κατά νόμο πληρωτές. Εκ των ανωτέρω υποστηρίζει πως η οικονομική προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας είναι σε κάθε περίπτωση παράνομη και άνευ ετέρου

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

απορριπτέα, εφόσον εντοπίζονται παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας. Η δεύτερη παρεμβαίνουσα επί του λόγου αυτού υποστηρίζει πως, από τους όρους της ίδιας της Διακήρυξης, προκύπτει ότι η καθαριότητα θα γίνεται σε ορισμένα τμήματα 4 φορές, σε ορισμένα 3 φορές και σε άλλα 2 φορές την εβδομάδα, με τη σαφή διευκρίνιση ότι καθαριότητα δεν θα γίνεται σε μέρα αργίας και, αν συμπέσει η καθαριότητα σε μέρα αργίας, αυτή θα γίνεται σε εργάσιμη (την επόμενη Τετάρτη), επομένως, αναφέρει ότι, σύμφωνα με την διακήρυξη, δεν απαιτείται καθαριότητα σε ημέρα αργίας και, άρα, το εργατικό κόστος δεν επιβαρύνεται με προσαύξηση 75%. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι δήθεν έπρεπε να υπολογιστεί και η πληρωμή ημερομισθίου για τις ημέρες αργίας που δεν θα απασχοληθεί προσωπικό, είναι καταρχήν απορριπτέος ως απαράδεκτος λόγω της αοριστίας του, καθώς αόριστα αναφέρει και επικαλείται ότι δήθεν έπρεπε να υπολογιστεί και η αξία της εργασίας αυτής, χωρίς όμως να αναφέρει ορισμένα κατά ποιο ακριβές ποσό υποτίθεται ότι υπολείπεται η προσφορά της του ελάχιστου εργατικού κόστους, αναφέρει δε ότι πως απαραδέκτως και αορίστως ο προσφεύγων επικαλείται ότι το εργατικό κόστος, που υπολόγισε συνυποψήφιος του, δεν είναι νόμιμο, εφόσον παραθέτει δικούς του υπολογισμούς, ως προς το ορθό εργατικό κόστος, οι οποίοι συνηγορούν με την προσφορά του, χωρίς να αποδεικνύει ότι υπάρχει συγκεκριμένο σφάλμα στον υπολογισμό που έκανε ο συνυποψήφιος του, που να έχει ως αποτέλεσμα το συνολικό εργατικό κόστος που υπολογίζει να είναι εσφαλμένο επιδρώντας ουσιωδώς με αυτόν τον τρόπο (και υπέρ του) στον υπολογισμό του συνολικού ποσού προσφοράς καταλήγοντας σε χαμηλότερο από του πραγματικού ποσό. Εν συνεχεία, υποστηρίζει πως ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι δήθεν έπρεπε να υπολογιστεί και αμοιβή για τις αργίες που δεν θα απασχοληθεί κανένας εργαζόμενος είναι και στην ουσία του αβάσιμος και απορριπτέος, καθώς ερείδεται σε μία αναχρονιστική διάταξη (άρθρο 2 του νδ 3755/1953) η οποία έχει υποπέσει σε αδράνεια και δεν εφαρμόζεται σε καμία εργασιακή σχέση. Ακόμη, αναφέρει πως, στην οικονομική της προσφορά δηλώνει ξεκάθαρα ότι το εργατικό κόστος έχει υπολογισθεί με απασχόληση του προσωπικού της με 6 ημέρες την εβδομάδα,

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

στο δε συγκεκριμένο έργο το προσωπικό θα απασχοληθεί από τις 6 ημέρες κατά περίπτωση είτε 4, είτε 3 είτε και 2 φορές την εβδομάδα (από κανένα όρο της διακήρυξης και πως, άλλωστε, δεν απαγορεύεται τις υπόλοιπες ημέρες της εβδομάδας, ακόμη και τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας μέχρι να συμπληρωθούν οι νόμιμες ημερήσιες ώρες απασχόλησης, το προσωπικό της να απασχολείται σε άλλα έργα) όπως αναλυτικά περιγράφεται στην οικονομική προσφορά της ανά χώρο. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως η αναφορά ότι το έτος 2024 είναι δίσεκτο και, άρα, το κόστος της εργατοώρας θα έπρεπε να υπολογιστεί με βάση τις 314 ημέρες, και όχι τις 313, είναι εσφαλμένη, γιατί ο υπολογισμός με βάση τις 314 ημέρες και όχι τις 313 ημέρες, οδηγεί σε χαμηλότερο κόστος εργατοώρας, ήτοι 6,6408€ αντί 6,6456€, ήτοι του ωριαίου εργατικού κόστους της προσφοράς της. Ακολούθως, αναφέρει πως, για να ήταν σαφής και ορισμένος ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος, θα έπρεπε να είχε υπολογίσει και πόσες από τις ημέρες αυτές που θα συμπέσουν με Αργία μπορούν να αντικατασταθούν την επόμενη Τετάρτη, όπως ευκρινώς τονίζεται στις διευκρινίσεις της Αναθέτουσας Αρχής, όπου ορίζεται ότι, εάν συναντάται 1 ημέρα Αργίας στην εκτέλεση της σύμβασης, η αναπλήρωση αυτής λαμβάνει χώρα την Τετάρτη αμέσως μετά την Αργία. Εν συνεχεία, αναφέρει ότι, εκ των 53 ημερών που είναι Δευτέρες το 2024, οι 3 είναι Αργίες και από αυτές οι 2 δύναται να αναπληρωθούν την Τετάρτη αμέσως μετά την Αργία και, άρα, οι πραγματικές Δευτέρες με την αναπλήρωση αυτών που θα απασχοληθεί το προσωπικό είναι 52, οι Τρίτες του 2024 είναι 53 εκ των οποίων καμία δεν είναι επίσημη Αργία, οι Τετάρτες του 2024 είναι 52 εκ των οποίων 2 ημέρες είναι επίσημες Αργίες και για τον ιδιωτικό τομέα και άρα θα πρέπει να αναπληρωθούν την Τετάρτη αμέσως μετά την Αργία (1 Μαΐου, 25 Δεκεμβρίου), οι Πέμπτες του 2024 είναι 52 εκ των οποίων 2 ημέρες είναι επίσημες Αργίες και για τον ιδιωτικό τομέα και άρα θα πρέπει να αναπληρωθούν την Τετάρτη αμέσως μετά την Αργία (15 Αυγούστου, 26 Δεκεμβρίου) και οι Παρασκευές του 2024 είναι 52 εκ των οποίων καμία δεν είναι επίσημη Αργία και για τον ιδιωτικό τομέα. Συνεπώς, αναφέρει πως, σύμφωνα με τα παραπάνω, οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του προσωπικού είναι 6.670 ετησίως, οι δε μικτές αποδοχές

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

ανέρχονται σε 44.924,26€ ετησίως (6.670 ώρες X 6,6456€) και σε 3.743,69€ μηνιαίως (44.924,26€ : 12 μήνες) και πως, ακόμα και αν ο λόγος αυτός κριθεί ορισμένος, και πάλι αυτός τυγχάνει απορριπτέος στην ουσία του, καθώς απέδειξε ότι το εργατικό κόστος που υπολόγισε με την πρόσφορά της δεν υπολείπεται του ελάχιστου προβλεπόμενου από τον νόμο και την 1/2023 διακήρυξη. Η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της υποστηρίζει πως νομίμως αποδέχθηκε την οικονομική προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, σχετικά με την ανάλυση της εργατοώρας και τον υπολογισμό του ωριαίου εργατικού κόστους, καθότι το εργατικό κόστος έχει υπολογισθεί με βάση την εξαήμερη εργασία και υπολογίζεται σε 313 ημέρες το έτος και πως, επιπλέον, η αναγωγή του υπολογισμού του εργατικού κόστους έγινε με βάση τις πραγματικές ημέρες απασχόλησης ανά εβδομάδα, αφού οι εργαζόμενοι θα απασχοληθούν κατά την διάρκεια του έτους σε συγκεκριμένες ημέρες και με συγκεκριμένη συχνότητα, κατά περίπτωση, είτε τέσσερις (4), είτε τρεις (3), είτε δύο (2) φορές την εβδομάδα, για το λόγο αυτό η Αναθέτουσα Αρχή δέχτηκε την τεκμηρίωση της παραπάνω εταιρίας. Ο προσφεύγων με το υπόμνημά του επί της ασκηθείσας παρέμβασης της δεύτερης παρεμβαίνουσας υποστηρίζει πως ο μοναδικός, επί της ουσίας, ισχυρισμός της είναι ότι, επειδή οι εργοδότες συνηθίζουν να παρανομούν και να μην καταβάλλουν αμοιβή προς τους εργαζομένους της για τις ημέρες εκείνες που δεν απασχολούνται κατά παράβαση των οικείων νομοθετικών διατάξεων, διαμόρφωσε και η ίδια την οικονομική προσφορά της με το δεδομένο ότι θα παρανομεί, αναφέρει δε ότι η σχετική διάταξη του άρθρου 2 του νομοθετικού διατάγματος ουδέποτε καταργήθηκε, και όχι απλώς δεν έχει υποπέσει σε αχρησία, αλλά αντίθετα το έτος 2022 εντάχθηκε στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (άρθρο 209 παρ.3), επομένως, είναι σαφής η νομοθετική υποχρέωση υπολογισμού εργατικού κόστους (εννοείται χωρίς προσαύξηση) για τις ημέρες των αργιών που δεν απασχολούνται οι εργαζόμενοι, οι δε διαγωνιζόμενοι οφείλουν να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο συγκεκριμένος λόγος είναι καθ' όλα ορισμένος, καθότι στην προσφυγή της (σελ. 16-17) παραθέτει δύο συγκριτικούς πίνακες,, στον έναν εκ των οποίων αναλύει πόσο θα ήταν το εργατικό κόστος της

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

δεύτερης παρεμβαίνουσας, εάν δεν είχε προβεί σε πλημμέλειες, ενώ, στον άλλο, παρουσιάζεται το εργατικό κόστος που υπολογίζει, για να καταστεί αντιληπτή η διαφορά. Επιπλέον, ως προς τον δεύτερο σκέλος του ισχυρισμού του, αναφέρει πως η δεύτερη παρεμβαίνουσα συνομολογεί τη βασιμότητα και του συγκεκριμένου ισχυρισμού, δηλαδή συνομολογεί ότι πράγματι δεν έλαβε υπόψη ότι το έτος 2024 είναι δίσεκτο. Αναλυτικότερα, όσον αφορά τις αργίες, υπολογίζει, πέραν της αμοιβής για τις Αργίες και την αναπλήρωση της Τετάρτης: Δευτέρες: 53 1/1/2024 Δευτέρα 25/03/2024 Δευτέρα 06/05/2024 Δευτέρα (και όχι 29 Απριλίου 2024 που δηλώνει η παρεμβαίνουσα) 28/10/2024 Δευτέρα (ημέρα που δεν υπολογίζει η συμμετέχουσα, όπως αναγράφει στην παρέμβασή της), άρα όφειλε να υπολογίσει 53 ημέρες + 4=57 ημέρες για τις ημέρες εργασίες μαζί με τις αναπληρώσεις και όχι 52 που δηλώνει, Τρίτες 53 Τετάρτες 52 (πέφτουν 2 Αργίες σε ημέρα Τετάρτη 1/5/2024 και 25/12/2024 και επειδή η τακτική εργασία γίνεται Τετάρτη δεν μπορεί να υπάρχει αναπλήρωση), άρα όφειλε να υπολογίσει 52 ημέρες για τις ημέρες εργασίες μαζί με τις αναπληρώσεις και όχι 51 που δηλώνει, Πέμπτες 52 15/08/2024 Πέμπτη 26/12/2024 Πέμπτη, άρα όφειλε να υπολογίσει 52 ημέρες + 2=54 ημέρες για τις ημέρες εργασίες μαζί με τις αναπληρώσεις και όχι 51 που δηλώνει και Παρασκευές 52. Συνεπώς, υποστηρίζει ότι όφειλε να υπολογίσει αμοιβή για 7.016 ώρες και όχι για 6.760 που δηλώνει πως υπολόγισε και πως, από τα αναφερόμενα στην παρέμβασή της, προκύπτει ότι υπολείπεται κατά 256 ώρες.

18. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Κάθε Διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, θα πρέπει να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η Προσφορά υπολείπεται, απορρίπτεται κατά τα ως άνω (ΔΕφΑθηνών 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕφ Αθηνών 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση, κατά την πάγια νομολογία (ΔΕφΑθηνών

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

325/2015, ΔΕφΘεσσαλονίκης 226/2014, ΔΕφΑθηνών 289/2014, ΕΑ ΣτΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία, δε, όταν στους όρους της Διακήρυξης προβλέπεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.). (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε. 198, 187/2013, 1272, 986, /2010, 1259, 1255, 1069/2009, 1344/2008, 1090/2006, ΔΕφΘεσσαλονίκης). Εν προκειμένω, η δεύτερη παρεμβαίνουσα αναφέρει στην δηλωθείσα οικονομική προσφορά της ότι «*Το εργατικό κόστος που έχουμε υπολογίσει στην προσφορά μας είναι με βάση των παραπάνω και ανέρχεται σε μικτές αποδοχές 6,6456 ευρώ ανά εργατοώρα + εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές 22,29% (μικτά), για τους εργαζόμενους με μερική απασχόληση και υπολογίζεται σε 313 ημέρες (εξαήμερη εργασία) το έτος (365 ημέρες/έτος – 52 Κυριακές)*» και «*Παροχή Ωρομίσθιο / ημερομίσθιο 5,226 Μέθοδος υπολογισμού μικτών αποδοχών για εργαζόμενους μερικής απασχόλησης μίας (1) ώρας 5,226 X 313 ημέρες το έτος Ετήσιο Κόστος Παροχής 1.635,74*» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΑΝΑΛΥΣΗ & ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ_signed.pdf», σελ. 2/5). Σύμφωνα με το άρ. 6.2.1 της Διακήρυξης, η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται «*σε δώδεκα (12) μήνες, με μηνιαίες παραλαβές των παραδοτέων, ήτοι ορίζεται από την 01-01-2024 έως 31-12-2024. Σε περίπτωση που παρέλθει η 01-01-2024, η διάρκεια της Σύμβασης θα άρχεται από την επόμενη της υπογραφής της.*». Στον Πίνακα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης -ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ» αναφέρεται στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» «*Τέσσερις (4) φορές την εβδομάδα εκτός αργιών (Δευτέρα – Τρίτη –Πέμπτη- Παρασκευή)*» για τους χώρους καθαρισμού «*1)α) Α.Τ. ... και κρατητήρια (1ος όροφος) β) Υπηρεσίες Ασφαλείας ... (2ος όροφος) γ) Επιτελείο της Δ/σης Αστυνομίας ... (3ος όροφος) δ) Τ.Τ. ...(4ος όροφος) ε) Γ.Ε.Ε.(5ος όροφος) στ) Γραφείο Ασυρμάτων (R/T) (6ος όροφος) ζ) Γ.Τ.Υ.Ε.Π.(6ος όροφος) η)*

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

Γραφείο Διαβατηρίων (ισόγειο) θ) Γραφείο ΑΞ.ΥΠ. Α.Τ. ... (ισόγειο) ι) Λέσχη ... (ισόγειο) ια) Γραφείο Κ.Ο.Δ.Η.Σ.Μ.Ε και Μερικής Διαχείρισης (ημιυπόγειο) [συστεγαζόμενες Υπηρεσίες] 2) Α.Τ.– Τ.Σ.Φ. ... 3) Α.Τ. –Τ.Σ.Φ... 4) Α.Τ. ... 5) Α.Τ.– Τ.Σ.Φ. ...», για τους χώρους καθαρισμού «6) Α.Σ. (Α.Τ.) 7) Δασικό κτίριο (Τ.Σ.Φ. ...)» «Δύο (2) φορές την εβδομάδα εκτός αργιών (Τρίτη - Παρασκευή)» και για το «8) ΠΕΚΟΔΙΣΜΕ (Αεροδρόμιο ...) » «Τρεις (3) φορές την εβδομάδα εκτός αργιών (Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή)». Περαιτέρω, στο υπ' αρ. πρωτ. .../09.05.2023 έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Διευκρινήσεις της υπ' αριθ. 01/2023 Διακήρυξης, α/α ΕΣΗΔΗΣ ...», αναφέρεται ότι «ε) Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης - ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ , Β. ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΡΑΦΕΙΑ – ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ (ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ – ΣΚΑΛΕΣ) –ΧΩΡΟΣ ΛΕΣΧΗΣ, η πρόταση «Σε περίπτωση που η ημέρα καθαρισμού συμπίπτει με ημέρα αργίας, ο καθαρισμός θα πραγματοποιείται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα.» ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ : «Σε περίπτωση που η ημέρα καθαρισμού συμπίπτει με ημέρα αργίας, ο καθαρισμός θα αναπληρώνεται την Τετάρτη αμέσως μετά την ημέρα αργίας.»». Εν προκειμένω, προβάλλονται ειδικοί και συγκεκριμένοι ισχυρισμοί που αφορούν στο δηλωθέν από την δεύτερη παρεμβαίνουσα εργατικό κόστος, στην περίπτωση, δε, αυτή, ανακύπτει υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να αιτιολογήσει την απόφασή της πλήρως, ειδικώς και σαφώς περί ύπαρξης έγκυρης προσφοράς (ΔΕφΘεσσαλονίκης 167/2019). Εντούτοις, ουδόλως, εν προκειμένω, η Αναθέτουσα Αρχή προέβη, αν και ηδύνατο παραδεκτώς, σε συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης κατ' αρ. 365 του Ν. 4412/2016, ως προς τον εσφαλμένο υπολογισμό του εργατικού κόστους από τη δεύτερη παρεμβαίνουσα. Δεδομένου δε ότι η ΕΑΔΗΣΥ δεν μπορεί να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή και να ασκήσει η ίδια το πρώτον την αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής σχετικά με την κρίση περί του εσφαλμένου υπολογισμού επί της επίμαχης οικονομικής προσφοράς, χωρίς να έχει δοθεί στον οικονομικό φορέα προηγουμένως η δυνατότητα να παράσχει τις απαιτούμενες διευκρινίσεις επί των αιτιάσεων της προδικαστικής προσφυγής (ΣΤΕ 54/2018),

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται όπως αιτηθεί διευκρινίσεις που θεωρεί ενδεδειγμένες ως προς τη σύνθεση της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, οι οποίες αφορούν στις προβαλλόμενες με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή αιτιάσεις δυνάμει των άρ. 3.1.2.1 της Διακήρυξης και 88 του Ν. 4412/2016, η οποία (αναθέτουσα αρχή), μόνη αυτή δύναται να ασκήσει την οικεία αρμοδιότητα περί του ουσιαστικού ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών (πρβλ. ΣτΕ 602/2021, ΕΑ ΣτΕ 288/2020, ΕΑ ΣτΕ 184/2020). Επομένως, ο λόγος αυτός θα γινόταν δεκτός, κατά το μέρος που η Αναθέτουσα Αρχή έκανε δεκτή την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, χωρίς να κληθεί προς παροχή διευκρινίσεων ως προς το δηλωθέν εργατικό κόστος, η δε υπόθεση θα αναπεμπόταν σε αυτήν, ώστε να προβεί σε κλήση της, κατ' άρ. 3.1.2.1 της Διακήρυξης και 88 του Ν. 4412/2016, ωστόσο, ενόψει της αποδοχής των πρώτου και τέταρτου λόγων της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που οδηγούν στην απόρριψη της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, η κλήση αυτή παρέλκει ως αλυσιτελής.

19. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, ο προσφεύγων υποστηρίζει, ως προς την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, ότι δεν κατέθεσε Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία να αναγράφονται τα στοιχεία της διαγωνιστικής διαδικασίας στην οποία συμμετέχει και δηλώνεται η ανεπιφύλακτη και πλήρη αποδοχή και συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές, τις απαιτήσεις και τους λοιπούς όρους της υπό ανάθεση σύμβασης κατά πρόδηλη παράβαση της εν θέματι Διακήρυξης και, άρα, η προσφορά της παραβιάζει ρητή απαίτηση της Διακήρυξης (του άρθρου 2.4.3.2), και ενόψει της αρχής της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, είναι άνευ ετέρου απορριπτέα. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι δεν καταλείπεται πεδίο εφαρμογής του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 εν προκειμένω, καθότι μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος ή να αντικατασταθεί με νέα. Επί του λόγου αυτού η δεύτερη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως κατέθεσε την από 17-5-2023 Υ.Δ. στην οποία βεβαίως και αναφέρονται τα στοιχεία του

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

διαγωνισμού και υπό στοιχείο 3 δηλώνει ότι: «3) η προσφορά μας συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης με αρ. 01/2023 της οποίας λάβαμε γνώση και αποδεχόμαστε πλήρως και ανεπιφύλακτα». Η Αναθέτουσα Αρχή επί του λόγου αυτού υποστηρίζει ότι νομίμως αποδέχθηκε την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, καθώς βρέθηκε πλήρης και σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης, τόσο η τεχνική, όσο και η οικονομική της προσφορά, αναφέρει δε ότι υπέβαλε υπεύθυνη δήλωση με το παραπάνω περιεχόμενο.

20. Επειδή, επί του τρίτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.4.3.2 «Τεχνική Προσφορά» της Διακήρυξης «...Επιπλέον οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α'75), στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία της διαγωνιστικής διαδικασίας στην οποία συμμετέχουν και δηλώνεται η ανεπιφύλακτη και πλήρη αποδοχή και συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές, τις απαιτήσεις και τους λοιπούς όρους της υπό ανάθεση σύμβασης, όπως ορίζεται από την παρούσα....». Όπως προκύπτει από το φάκελο της δεύτερης παρεμβαίνουσας, προσκόμισε την από 17.05.2023 υπεύθυνη δήλωση της νομίμου εκπροσώπου και διαχειρίστριας αυτής, στην οποία αναφέρεται ότι «3) η προσφορά μας συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης με αρ. ../2023 της οποίας λάβαμε γνώση και αποδεχόμαστε πλήρως και ανεπιφύλακτα.» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ_signed.pdf»). Επομένως, ο λόγος αυτός καθίσταται απορριπτέος ως αβάσιμος.

21. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, ο προσφεύγων υποστηρίζει πως η δεύτερη παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε ανάλυση για το Διοικητικό κόστος, για το κόστος αναλωσίμων, για το εργολαβικό κέρδος, για τις κρατήσεις και την παρακράτηση 8% ανά κτίριο και μηνιαία τιμή ανά κτιριακή εγκατάσταση, κατά παράβαση των οικείων απαιτήσεων της Διακήρυξης. Ειδικότερα, υποστηρίζει πως η δεύτερη παρεμβαίνουσα, στο αρχείο με την εξειδίκευση των στοιχείων του άρ. 68 Ν. 3863/2010, αναγράφει μεν τις αποδοχές και τις εισφορές ανά κτιριακή εγκατάσταση, όμως δεν αναγράφει «το μηνιαίο κόστος παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ανά κτιριακή εγκατάσταση», δηλ. το συνολικό κόστος ανά

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

κτιριακή εγκατάσταση, και άρα η προσφορά της παραβιάζει ρητή απαίτηση της Διακήρυξης, που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού και είναι άνευ ετέρου απορριπτέα. Επιπλέον, αναφέρει ότι δεν προσκόμισε ανάλυση για το Διοικητικό κόστος, για το κόστος αναλωσίμων, για το εργολαβικό κέρδος, για τις κρατήσεις και την παρακράτηση 8% ανά κτίριο, μη τηρώντας τις απαιτήσεις της Αναθέτουσας Αρχής, όπως αυτές τέθηκαν ιδίως με το έγγραφο διευκρινίσεων της, που εντάχθηκε στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού («αφορά στον Πίνακα του Παραρτήματος IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς και πρέπει να γίνει μηνιαία ανάλυση ανά κτιριακή εγκατάσταση»). Η δεύτερη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως στο άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης απαριθμούνται οι λόγοι απόρριψης μίας οικονομικής προσφοράς και πως η μη χωριστή αναγραφή του κόστους αυτών ανά κτιριακή εγκατάσταση αποτελεί επουσιώδη πλημμέλεια, η οποία δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό της προσφοράς της, επιπλέον, αναφέρει πως, στη Διακήρυξη προβλέπεται ότι οι τιμές που θα δοθούν θα είναι υποχρεωτικά σε ευρώ και θα υποβληθούν συνολικά για όλες τις κτιριακές εγκαταστάσεις σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV, επομένως, η εκ μέρους της μη αναγραφή του κόστους παρεχομένων υπηρεσιών ανά κτιριακή εγκατάσταση οφείλεται στην διατύπωση της διακήρυξης, τυχόν ασάφεια της οποίας δεν μπορεί να λειτουργήσει σε βάρος της. Ακολουθώντας, υποστηρίζει ότι, η επουσιώδης πλημμέλεια περί μη ανάλυσης του κόστους παροχής υπηρεσιών και διοικητικού κόστους κλπ ανά κτιριακή εγκατάσταση, ηδύνατο να διορθωθεί, σύμφωνα με το άρ. 42 του Ν. 4782/2021. Η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει πως κατέθεσε πίνακα εξειδίκευσης στοιχείων αρ. 68 του Ν.3863/2010 σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς, χωριστά ανά κτιριακή εγκατάσταση στον οποίο εμφανίζονται αναλυτικά όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και πως αναφέρεται εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους, των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων και του παρακρατηθέντος φόρου εισοδήματος [(Καθαρή αξία-Κρατήσεις) *8%], περαιτέρω δε, υποστηρίζει πως δεν κρίθηκε απαραίτητο από την Αναθέτουσα Αρχή η συμπλήρωση ελλείψεων ή ήσσονος αξίας ατελειών ή πρόδηλων τυπικών ή

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

υπολογιστικών σφαλμάτων από την μειοδότη εταιρεία, καθότι, ως εμφανίζεται και από την πλήρη ανάλυση ανά κτιριακή εγκατάσταση των στοιχείων του άρ. 68 παρ 1 Ν.3863/2010 όπως ισχύει, έχει καταθέσει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάση της τιμής (χαμηλότερη τιμή) για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, που είναι και το απαιτούμενο για την ανάδειξη της ως μειοδότης. Ο προσφεύγων με το υπόμνημά του υποστηρίζει πως η δεύτερη παρεμβαίνουσα συνομολογεί τη βασιμότητα και του συγκεκριμένου ισχυρισμού, δηλαδή συνομολογεί ότι δεν προσκόμισε ανάλυση για το Διοικητικό κόστος, για το κόστος αναλωσίμων, για το εργολαβικό κέρδος, για τις κρατήσεις και την παρακράτηση 8% ανά κτίριο και μηνιαία τιμή ανά κτιριακή εγκατάσταση κατά παράβαση των οικείων απαιτήσεων της Διακήρυξης και πως δεν θα μπορούσε να κληθεί η παρεμβαίνουσα να συμπληρώσει τις ελλείψεις της προσφοράς της με τη διάταξη του άρ. 102 Ν. 4412/2016, διότι τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της.

22. Επειδή, επί του τέταρτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Στο άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης προβλέπεται ότι *«Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς τους, το μηνιαίο κόστος παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ανά κτιριακή εγκατάσταση.»*. Περαιτέρω, σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 8045/4349/22/1-στ'/09.05.2023 έγγραφο της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα *«Διευκρινήσεις της υπ' αριθ. 01/2023 Διακήρυξης, α/α ΕΣΗΔΗΣ 190045»*, «γ) Στην παράγραφο 2.4.4. Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, αναφέρεται ότι : *«Επίσης, οι προσφέροντες υποβάλλουν υποχρεωτικά συμπληρωμένα, στο σύνολο των πεδίων, τον ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΙΝΑΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV της παρούσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 68 του Ν.3863/2010 όπως ισχύει, από τον οποίο προκύπτει το συνολικό κόστος των προσφερόμενων υπηρεσιών άνευ Φ.Π.Α και συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Η προσφερόμενη τιμή θα αιτιολογεί και θα δικαιολογεί πλήρως το προσφερόμενο αντάλλαγμα.....Έως και... Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους*

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους , των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων και του παρακρατηθέντος φόρου εισοδήματος [(Καθαρή αξία-Κρατήσεις) *8%]. » αφορά στον Πίνακα του Παραρτήματος IV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς και πρέπει να γίνει μηνιαία ανάλυση ανά κτιριακή εγκατάσταση.». Οι δε ως άνω διευκρινίσεις, όπως προεκτέθηκαν, εφόσον δεν αμφισβητήθηκαν, εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού. Εν προκειμένω, από την επισκόπηση του φακέλου της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, δεν προκύπτει ότι προέβη στην ανωτέρω μηνιαία ανάλυση ανά κτιριακή εγκατάσταση, γεγονός που, εξάλλου, η ίδια ουδόλως αμφισβητεί με την παρέμβασή της. Επιπλέον, δεν προκύπτει ούτε ότι προέβη σε εξειδίκευση, σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς της, του μηνιαίου κόστους παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ανά κτιριακή εγκατάσταση. Συναφώς, αβάσιμα η δεύτερη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η εν λόγω πλημμέλεια θα ηδύνατο να θεραπευθεί, κατόπιν κλήσης της, δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016. Τούτο διότι, τυχόν προσκόμιση, το πρώτον κατόπιν κλήσης της από την Αναθέτουσα Αρχή, στοιχείων μη αντικειμενικώς εξακριβώσιμων, ήτοι στοιχείων που δεν συμπεριλαμβάνονται στην αρχικώς υποβληθείσα προσφορά της, θα συνιστούσε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση αυτής, κατά παράβαση της οικείας διάταξης. Επομένως, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως απορρίψει, κατά δέσμια αρμοδιότητα, την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, και για τα ανωτέρω, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του λόγου αυτού της προδικαστικής προσφυγής.

23. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, ο προσφεύγων υποστηρίζει πως η πρώτη παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε ανάλυση των τιμών της προσφοράς, της κατά παράβαση των απαιτήσεων της Διακήρυξης. Ειδικότερα, αναφέρει πως η πρώτη παρεμβαίνουσα προέβη σε απλή αναγραφή κοστών, και δεν προσκόμισε ανάλυση στην οποία να δικαιολογεί τις τιμές της προσφοράς της, ήτοι δεν αιτιολογεί και δικαιολογεί το προσφερόμενο αντάλλαγμα, και δη «πλήρως» ως απαιτούσε η Διακήρυξη («Η προσφερόμενη τιμή θα αιτιολογεί και θα δικαιολογεί πλήρως το προσφερόμενο αντάλλαγμα»). Η πρώτη

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι ο προσφεύγων υπολαμβάνει ότι ο ανωτέρω όρος της Διακήρυξης χρήζει ερμηνείας και προβαίνει όλως αυθαίρετα σε μια διασταλτική ερμηνεία του περιεχομένου του, υπολαμβάνουσα ότι θεσπίζεται εκ της Διακήρυξης μία πρόσθετη υποχρέωση των οικονομικών φορέων, δηλαδή της ανάλυσης της οικονομικής προσφοράς σε ξεχωριστό έγγραφο/αρχείο, που όμως στην πραγματικότητα δεν υφίσταται. Εν συνεχεία, υποστηρίζει πως ο ισχυρισμός της αυτός στηρίζεται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, διότι η Διακήρυξη δεν αξιώνει μεγαλύτερη ανάλυση από τα πεδία του υποδείγματος οικονομικής προσφοράς, ο δε έλεγχος των σχετικών δηλώσεων εναπόκειται στην Αναθέτουσα Αρχή, ως προς την συμφωνία τους με τις σχετικές προβλέψεις της εργατικής νομοθεσίας. Εν συνεχεία, προβάλλει επικουρικά ότι, η προσφορά της δεν θα μπορούσε να κριθεί απορριπτέα, προτού την καλέσει η Αναθέτουσα Αρχή προς παροχή εξηγήσεων, κατά τα διαλαμβανόμενα στη Διακήρυξη και διευκρινίσεων κατά τον Ν. 4412/2016. Η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει πως νομίμως αποδέχθηκε τις οικονομικές προσφορές των τριών διαγωνιζομένων, μεταξύ των οποίων και της πρώτης παρεμβαίνουσας, καθώς βρέθηκαν πλήρης και σύμφωνες με τους όρους της Διακήρυξης, τόσο η τεχνική, όσο και η οικονομική τους προσφορά και δεν εμφανίζουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ τους, οι οποίες να αποτελούν λόγους απόρριψής τους ως ασυνήθιστα χαμηλών. Ο προσφεύγων με το υπόμνημά του υποστηρίζει πως η παραπάνω διάταξη της Διακήρυξης είναι απολύτως σαφής στον μέσο επιμελή οικονομικό φορέα που λαμβάνει μέρος σε δημόσιους διαγωνισμούς, όπως η πρώτη παρεμβαίνουσα, ότι οι συμμετέχοντες όφειλαν να συμπεριλάβουν στην οικονομική προσφορά τους ανάλυση για τις τιμές που δηλώνουν, ώστε να «αιτιολογείται»/ «δικαιολογείται πλήρως» το προσφερόμενο αντάλλαγμα και πως δεν αρκεί μόνη η συμπλήρωση του υποδείγματος που επισυνάπτεται στη Διακήρυξη, διότι, σε αυτό απλώς συμπληρώνονται τιμές της οικονομικής προσφοράς, συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να συμπληρώσουν το υπόδειγμα ή και να προσκομίσουν ξεχωριστό έγγραφο στο οποίο να «αιτιολογούν» και «δικαιολογούν πλήρως» τις τιμές, το οποίο δεν έπραξε η πρώτη παρεμβαίνουσα. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι δεν θα μπορούσε να κληθεί η

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

παρεμβαίνουσα να συμπληρώσει τις ελλείψεις της προσφοράς της με τη διάταξη του άρ. 102 Ν. 4412/2016, διότι τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της.

24. Επειδή, επί του πέμπτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, στο άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι «*Η προσφερόμενη τιμή θα αιτιολογεί και θα δικαιολογεί πλήρως το προσφερόμενο αντάλλαγμα.*». Εντούτοις, ο προσφεύγων αβάσιμα υποστηρίζει πως, από τη συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου αυτού, προκύπτει ότι η πρώτη παρεμβαίνουσα όφειλε όπως επεξηγήσει/αιτιολογήσει πώς προέκυψαν τα ποσά που δήλωσε στην οικονομική προσφορά της. Τούτο διότι, ουδείς αποκλείεται για λόγο μη προβλεπόμενο στη διακήρυξη (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 2ας Ιουνίου 2016 επί της υπόθεσης C- 27/15 Pirro Pizzo κατά CRGT srl). Εξάλλου, από την παραπάνω διατύπωση, δεν προκύπτει ότι οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να προσκομίσουν ανάλυση «*στην οποία να δικαιολογεί τις τιμές της προσφοράς*» τους, όπως αβάσιμα ο προσφεύγων υποστηρίζει, δοθέντος ότι, εάν η Αναθέτουσα Αρχή επιθυμούσε την αποτύπωση οιασδήποτε περαιτέρω ανάλυσης περί των επιμέρους τιμών που συνιστούν την οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων, θα είχε συμπεριλάβει σχετική ρητή μνεία στη Διακήρυξη. Εξ ετέρου, και σε κάθε περίπτωση, η Αναθέτουσα Αρχή ουδόλως εμποδίζετο όπως καλέσει την πρώτη παρεμβαίνουσα προς παροχή διευκρινίσεων, ως προς τις επιμέρους προσφερθείσες τιμές της οικονομικής προσφοράς της. Επομένως, ο λόγος αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

25. Επειδή, με τον έκτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, ο προσφεύγων ισχυρίζεται πως η πρώτη παρεμβαίνουσα υπολογίζει καταφανώς εσφαλμένα το εργατικό της κόστος και τα επιμέρους κονδύλια αυτού στο πλαίσιο της εν θέματι διαγωνιστικής διαδικασίας, επισημαίνει, δε, ότι δεν προσκόμισε ανάλυση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους που δηλώνει, το οποίο αποτελεί αυτοτελή λόγο απόρριψης της προσφοράς της. Ειδικότερα, αναφέρει πως πρέπει να υπολογιστούν επιπλέον 6 ημέρες, για την αναπλήρωση των «χαμένων» λόγω αργιών ωρών, και άρα οι συνολικές ώρες αθροίζονται σε 7.016. Ακολούθως, αναφέρει πως η

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

πρώτη παρεμβαίνουσα υπολογίζει μικτές αποδοχές μηνιαίως 3.740,52€ x 12 μήνες=44.886,24€ ετησίως, και άρα υπολογίζει 44.886,24€/ 7.016 ώρες=6,398€ την ώρα, ωστόσο, ενόψει των πινάκων που ο προσφεύγων περιλαμβάνει στην προσφυγή του, αναφέρει πως το νόμιμο κόστος ώρας με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής προσφορών είναι 6,68 €, από το οποίο η πρώτη παρεμβαίνουσα καταφανώς υπολείπεται, και άρα η προσφορά της παραβιάζει την εργατική νομοθεσία και είναι απορριπτέα. Δηλαδή, ισχυρίζεται πως η πρώτη παρεμβαίνουσα είτε δεν υπολόγισε το εργατικό κόστος με βάση το νόμιμο κόστος ώρας κατά παράβαση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, είτε υπολόγισε εργατικό κόστος για λιγότερες από τις απαιτούμενες ώρες και πως, σε κάθε περίπτωση, το εργατικό κόστος που υπολογίζει υπολείπεται του νομίμου, καθότι δεν επαρκεί για να καλύψει το νομίμως υπολογισμένο εργατικό κόστος που αντιστοιχεί στο σύνολο των ωρών απασχόλησης της Διακήρυξης. Επικουρικά, υποστηρίζει πως, ενόψει της απόκλισης που υφίσταται μεταξύ του εργατικού κόστους που υπολόγισε η πρώτη παρεμβαίνουσα με τις λοιπές εταιρίες, όφειλε η αναθέτουσα να την καλέσει να υποβάλει ανάλυση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους που δήλωσε, και να ελέγξει τη νομιμότητά του. Ωστόσο, αναφέρει πως, δεν υπήρχε περιθώριο να κληθεί σε εξηγήσεις για τον τρόπο υπολογισμού του εργατικού κόστους της, για τον λόγο ότι όφειλε να υποβάλει ανάλυση των τιμών της που να δικαιολογεί πλήρως το προσφερόμενο αντάλλαγμα ήδη κατά την υποβολή της προσφοράς της. Η πρώτη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως ο λόγος αυτός του προσφεύγοντος προβάλλεται όλως αορίστως και συνεπώς τυγχάνει απορριπτέος, ήτοι, δεν της προσάπτει με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο ποιο ακριβώς κονδύλιο έχει υπολογιστεί εσφαλμένα, για ποιο λόγο και κατά ποιο ποσό η προσφορά της υπολείπεται εντέλει του ελαχίστου νομίμου εργατικού κόστους. Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως, όπως στην οικονομική της προσφορά έτσι και στον υπό κρίση λόγο ο προσφεύγων υιοθετεί έναν τρόπο υπολογισμού του εργατικού κόστους, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι το νόμιμο εργατικό κόστος για 1 ώρα απασχόλησης συνίσταται στο ποσό των 6,68€ και μετά βάσει αυτού

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

προβαίνει σε περαιτέρω υπολογισμούς, οι οποίοι όμως δεν προκύπτει αφενός ότι είναι ορθοί και αφετέρου ότι είναι δεσμευτικοί για την Αναθέτουσα Αρχή και τους υπόλοιπους οικονομικούς φορείς, καθώς η μόνη δέσμευση απορρέει από τη Διακήρυξη και τη κείμενη νομοθεσία και όχι από τον τρόπο κατάστρωσης της οικονομικής προσφοράς που υιοθετεί ένα διαγωνιζόμενος. Ακόμη, αναφέρει ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό δεν εμφανίζουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ τους και ιδίως στο βαθμό που θέλει να τις εμφανίσει ο προσφεύγων. Η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει πως νομίμως αποδέχθηκε την οικονομική προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας, καθώς βρέθηκε πλήρης και σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης, τόσο η τεχνική, όσο και η οικονομική της προσφορά και πως οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί εσφαλμένου υπολογισμού του εργατικού κόστους από την πρώτη παρεμβαίνουσα κρίνονται ανεπαρκείς, καθότι κάθε εταιρία υπολογίζει με διαφορετικό τρόπο, πλην όμως νόμιμο και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που έχουν τεθεί από την Διακήρυξη και την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Ο προσφεύγων με το υπόμνημά του υποστηρίζει πως η παρεμβαίνουσα δεν φρόντισε να καταθέσει με την προσφορά της ανάλυση/επεξήγηση του τρόπου με τον οποίον υπολόγισε το εργατικό κόστος, με αποτέλεσμα να είναι αντικειμενικά αδύνατο για τον οποιονδήποτε τρίτον να εντοπίσει που ακριβώς παρανόμησε, ώστε να καταλήξει να υπολογίζει εργατικό κόστος χαμηλότερο του νομίμου και πως δεν απαντά της ουσίας των ισχυρισμών και των υπολογισμών που προέβαλε, προφανώς επειδή οι υπολογισμοί της είναι ορθοί και δεν δύναται να τους αμφισβητήσει.

26. Επειδή, επί του έκτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Εν προκειμένω, προβάλλονται ειδικοί και συγκεκριμένοι ισχυρισμοί που αφορούν στο δηλωθέν από την πρώτη παρεμβαίνουσα εργατικό κόστος, στην περίπτωση, δε, αυτή, ανακύπτει υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να αιτιολογήσει την απόφασή της πλήρως, ειδικώς και σαφώς περί ύπαρξης έγκυρης προσφοράς (ΔΕφΘεσσαλονίκης 167/2019). Εντούτοις, ουδόλως, εν προκειμένω, η Αναθέτουσα Αρχή προέβη, αν και ηδύνατο παραδεκτώς, σε συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης κατ' άρ. 365 του Ν. 4412/2016, ως

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

προς τον εσφαλμένο υπολογισμό του εργατικού κόστους από την πρώτη παρεμβαίνουσα. Δεδομένου δε ότι η ΕΑΔΗΣΥ δεν μπορεί να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή και να ασκήσει η ίδια το πρώτον την αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής σχετικά με την κρίση περί του εσφαλμένου υπολογισμού επί της επίμαχης οικονομικής προσφοράς, χωρίς να έχει δοθεί στον οικονομικό φορέα προηγουμένως η δυνατότητα να παράσχει τις απαιτούμενες διευκρινίσεις επί των αιτιάσεων της προδικαστικής προσφυγής (ΣτΕ 54/2018), η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται όπως αιτηθεί διευκρινίσεις που θεωρεί ενδεδειγμένες ως προς τη σύνθεση της προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας, οι οποίες αφορούν στις προβαλλόμενες με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή αιτιάσεις δυνάμει των άρ. 3.1.2.1 της Διακήρυξης και 88 του Ν. 4412/2016, η οποία (αναθέτουσα αρχή), μόνη αυτή δύναται να ασκήσει την οικεία αρμοδιότητα περί του ουσιαστικού ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών (πρβλ. ΣτΕ 602/2021, ΕΑ ΣτΕ 288/2020, ΕΑ ΣτΕ 184/2020). Επομένως, ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός, κατά το μέρος που η Αναθέτουσα Αρχή έκανε δεκτή την προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας, χωρίς να κληθεί προς παροχή διευκρινίσεων ως προς το δηλωθέν εργατικό κόστος, η δε υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί σε αυτήν.

27. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και η υπόθεση να αναπεμφθεί προς την Αναθέτουσα Αρχή για τις ενέργειές της, κατ' άρ. 88 του Ν. 4412/2016 και 3.1.2.1 της Διακήρυξης, το δε παράβολο να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις.

Ακυρώνει την υπ' αρ. πρωτ... Απόφαση του Διευθυντή της Αναθέτουσας Αρχής, κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας και της πρώτης παρεμβαίνουσας, αναπέμπει, δε,

Αριθμός απόφασης : 1381/2023

την υπόθεση στην Αναθέτουσα Αρχή, προκειμένου να προβεί σε κλήση της πρώτης παρεμβαίνουσας, ώστε να παράσχει διευκρινίσεις ως προς το δηλωθέν εργατικό κόστος, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 15.09.2023 και εκδόθηκε στις 05.10.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ